

Javnaðarflokkurin vil tryggja arbeiðið á skipasmiðjunum:

Sáttmálastovnur hevði tryggjað endurnýggjan av flot anum

Løgtingslóg um sáttmálastovn kallast uppskot, Javnaðarflokkurin hevur lagt fyri lögtingið.

Endamálið við uppskotinum er at tryggja feroyskum skipasmiðjum byggisáttmálar, sum mugu haldast neyðugir, um feroyskt skipasmið kann halda fram.

I hesum sambandi skal landsstýrið fáa heimild í samráð við figgjarnevndina at gera byggisáttmálar.

Sambært uppskotinum skal sáttmálastovnurin stjórnast av trimum monnum. Løgtingið skal veita tveir. Landsstýrið ein. Starvstíðin skal vera trí ár.

Til at figgja hesa bygging, fær landsstýrið heimild at upptaka lán. Annars skal landsstýrið gera reglugerð fyri stovnin. Hana skal figgjarnevndin góðtaka.

Eitt líkandi uppskot legði landsstýrið í 1972 fyri Tingið. Men tað uppskotið varð felt.

50-unum, tá skipafloftin at kalla allur sum hann var, bráðliga var ónýtiligur.

Avleiðingarnar vóru, at hópur av besta vinnuføra fólkinum leitaði av landinum at finna sær arbeiði, so tey kundu livbjarga sær og sinum.

Tók drúgvu tíð

Tað tók drúgvu tíð at vinna á aftur kreppuni í 50 árunum, og vit óttast stórliga, soleiðis sum stýrislagið nú aftur er í landinum, at hetta fer at endurtaka seg. Hetta má ikki henda.

Javnaðarflokkurin hevur fyrr lagt fram nágreinilig uppskot um, hvussu vit halda endurnýggingin skuldi verja.

I løtuni verður serstakliga hugsað um veiðumøguleikarnar á djúpum vatni, ið ikki verða tryggtir í nóg stóran mun.

Vit eru førir fyri at endurnýggja skipafloftin á egnu skipasmiðjum okkara.

framvegis, at tað hevur alstóran týðning, at vit sum mest hava ein fjóltáttaðan arbeiðsmarknað í Føroyum.

Hóast lögtingið hevur ásað hetta, t.d. við teimum ymsku iløgrunnunum til idnað og beinleiðis almennum lán-tøkum til idnaðarendamál, so hevur undirtøkan til at leggja nóg gott støði undir tann partin av grundidnaðinum, sum skipaverksmiðjurnar eru, ikki verið til staðar.

Tað eru teir fáu, sum ikki nú ásaðna, at neyðugt er at taka tøk á hesum øki.

Hóast fleiri stuðuls-lóg-gávur eisini eru til skipasmiðjuindnaðin og nýbygging serliga, so stana skipasmiðjurnar í dag mest sum tómar.

Vit byggja ein alt ov litlan part av fiskiskipum okkara í Føroyum.

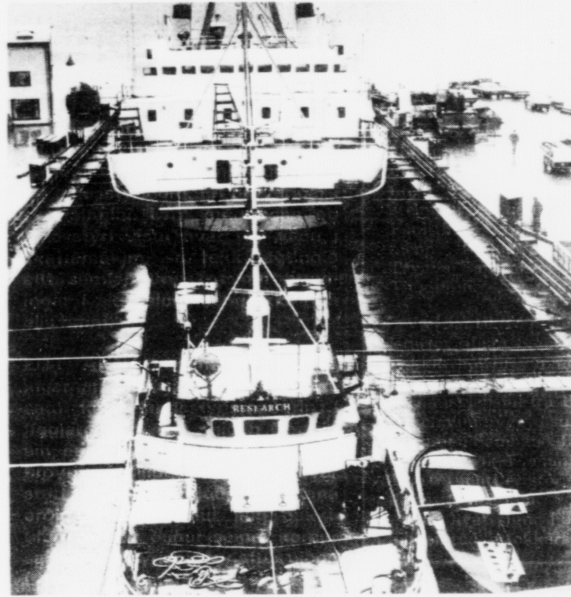
Ofta verða eisini umvælingarnar gjørdar uttanlands.

Nógv uttanlands

Skattaborgarin letur sín part til nýbyggingar, og tað meta vit alneyðugt og ásaðna eisini, at spell er, at so stórar partur av hesum skattakrønum fara til byggingar uttanlands, men tað verður vøkult, um vit bert brúka pening til skipasmið uttanlands. Tá steðgar alt av sær sjálvum her heima.

Tá landsstýrið í 1972 hevði latið lögtinginum kanningina um figgjarligu endurreisingina av Skála Skipasmiðju og Vestmanna Skipasmiðju, boðaði lögmaður, Atli Dam, á ólavslø 1973 frá, at landsstýrið fór at leggja uppskot á ting fyri at tryggja skipasmiðjum okkara framhaldandi sáttmálar.

Hetta uppskot fekk ikki undirtøku tingsins, men tingið samtykti, at skipasmiðjurnar skuldu stuðlast. Vit hava síðani bygt mesta av skipaflofta okkara uttanlands, samstundis sum skipasmið-

Eftir uppskotið hjá Javnaðarflokkinum skal »sáttmálastovnurin« fáa heimild at gera byggisáttmálar um skip og gera leigu og sáttmálar. Javnaðarflokkurin metir, at stovnurin hevði tryggjað eina javna tilgongd av nýggjum og tíðarhóskandi skipum

urnar í Føroyum ofta komu í figgjarliga trongstöðu av politiskari togan og dráli — og hevur hetta verið orsøkin til, at framhaldandi sáttmálar ikki kundu gerast.

Tað hevur kostað dýrt, nervað arbeiðsgongdina til stórt figgjarligt bakkast fyri ta skipasmiðjuna, sum var rakt og fyri samfelagið.

kunnu leggja tilrættis byggiprogram síni framhaldandi. At hetta verður sambært reglugerð fyri stovnin er sjálvsagt. I frágreiðingini um skipasmiðjumálið í 1972 var niðurstøðan, at tað helst fór at vera ógjørlegt at fáa framhaldandi skipabyggisáttmálar, verður ikki sáttmálastovnur gjørdur.

Gera sáttmálar um sølu og leigu

Hesin sáttmálastovnur skuldi gera sáttmálar, selja sáttmálar og liðugt gjørd skip, gera sáttmálar um leigu av fiskiskipum og um neyðugt hava heimild til at reka fiskifer — um tørvur var fyri tí.

Hóast ein meiriluti í figgjarnevndini tá ásaðaði, at tað var neyðugt fyri feroyskt skipasmið at gera munandi ábøtur, so helt meirilutin ikki, at sáttmálastovnur var neyðugur.

Eftirtiðin hevur sannað, at sundurlyndi enn einaferð vann, at tað hevði verið tókt, um vit í dag áttu ein sáttmálastovn, sum kundi gripið inn í viðurskiptini, skapt javnvág á arbeiðsmarknaðinum, skapt javnvág í tilgongdini úti um landið og tryggjað, at skip hóskandi til tøkara móguleikar vóru bygd.

Lættari at umsitið innflutningsbannið

Høvdu vit sum lið í byggipolitikkinum seinastu 4-5 árin t.d. bygt 10 trolarar sum »Rankin« og »Suðringur« ella størri, hevði verið lættari hjá myndugleikum at umsitið innflutningsbannið, tað hevði verið mógulegt at knýtt størri skip við móguleikum á djúpum vatni at teim virkjum og plássum sum hava umstoður fyri teim, meðan meðalstór skip gjørdust tøk hjá teim virkjum, sum slik hóska betur til. I staðin verða hesi skip í dag keypt av kapitalsterkum fyrirkønum ella gerast óneyðuga dyr at útvega hjá smávirkjum og smærri bygdum.

Javnaðarflokkurin ásaðna, at hin mest gagnligi vegurin fyri samfelagið, fyri einstaklingin, er at vit hava og gera brúk av øllum virkandi hondum.

Vit leggja uppskotið um sáttmálastovn fram, at feroyskt skipasmið ikki skal koma í ta støðu, at tað ikki er fært fyri at vera við í framhaldandi endurnýggingini av fiskiskipafloftinum.

Vit kunnu ikki halda skipaflofta okkara í hæddini, taka vit ikki dyk á okkum og sjálvir byggja fiskiskip okkara í nóg stórt tali enn gjørt verður.

Skipasmiðjuindnaðurin má ikki smokka burtur úr á nýbyggingarøkinum.

Aldurin høgur

I viðmerkingunum til uppskotið sigur Javnaðarflokkurin:

»Fiskiskipaflofti okkara hevur gjøgnum mong ár verið væl fyrri, til vit hava megnað at byggja skip, sum vóru hóskandi til sína vinnu.

Men nú mugu vit ásaðna, at vit ikki eiga ein so góðan fiskiskipaflofta, sum framvegis kann vera við í kappingini á fiskiveiðukinum.

Aldurin á fiskiskipum okkara í dag er í meðal 25 ár. Hetta sigur okkum klárt, at nú er neyðugt, at vit frá tí almenna skapa fyrirtætti, so at vit aftur eru førir fyri at endurnýggja fiskiskipafloftin, skapa tíðarhóskandi amboð í fiskivinnuni.

Verða ikki álvarsleg stígtikin nú beinanvegin til at endurnýggja fiskiskipafloftin, koma feroyingar aftur í somu trongstöðu, sum teir vóru komnir úr í

Tingið skal lofta skipasmiðjunum

Ein av meginvinnutættunum hjá okkum, sum er og hevur verið av búskaparligum stórvirði og mennandi týðningi fyri handverksstættina, eru skipasmiðjurnar.

Týðningurin av at halda hesar verksmiðjur í hæddini er mangan ásaðnaður, men tó at so er, so hevur lögtingið ikki viljað tikið tað neyðuga stigið til at tryggja egnu skipasmiðjur okkara nóg væl.

Tann viðtøkan sum lögtingið gjørdi á ólavslø 1972, sí tingmál nr. 29/1972, var í grundini ein prinsipavgerð um, at skipasmiðjurnar skuldu haldast uppi, og harvið hevur lögtingið ásaðnað, at tingið vil lofta skipasmiðjunum, skuldu tær komið í trupulleikar.

Fjoltáttaðan arbeiðsmarknað

Javnaðarflokkurin metir